 Meno a priezvisko: _____

Historicko-všeobecný test z astronómie

Max 65b

1. Čo je na obrázku? Pomenuj úkaz **(2b)** a obe telesá **(2b za každé).**
Ako sa nazýva veľký kráter v popredí? **(2b)**

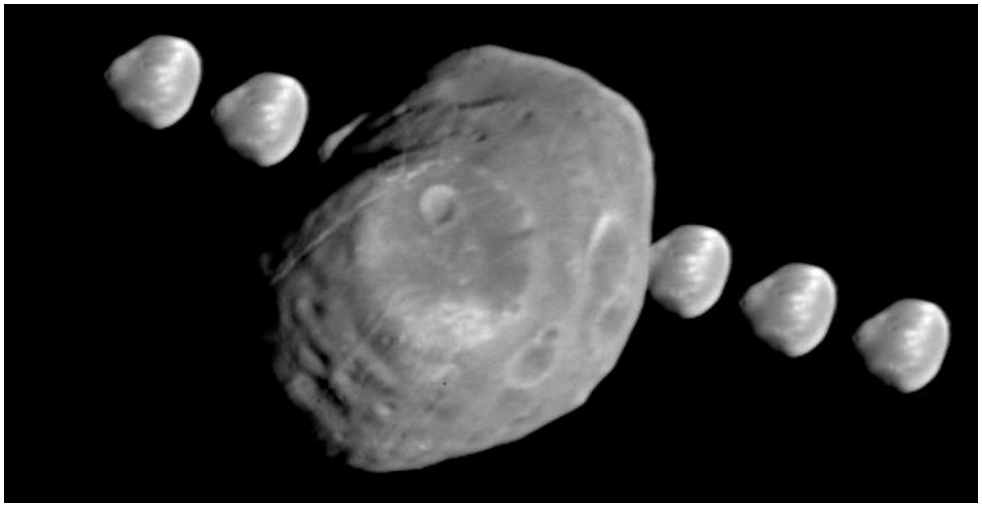

Zákryt mesiaca Deimos mesiacom Phobos (vpredšie). Kráter na Phobose sa volá Stickney.

2. Slnečné spikule môžeme pozorovať v (**1b**):
a) chromosfére
b) fotosfére
c) koróne
d) konvektívnej zóne

3. Ktoré z týchto súhvezdí dnes na oblohe už nenájdeme? (**1b**)
a) Loď Argo
b) Holubica
c) Vlasy Bereniky
d) Chvost hada

4. Čo sa nachádzalo v strede vesmíru podľa Klaudia Ptolemaia? (**1b**)
a) ekvant
b) centrálny oheň
c) Slnko
d) Zem

5. Čo v starej slovenčine znamená výraz „Hladolet“? (**1b**)
a) Merkúr
b) Mars
c) Saturn
d) Slnko

OTOČ!

6. Ku ktorému telesu bola na misiu vyslaná sonda Galileo? **(1b)**

a) Slnko
b) Jupiter
c) Saturn
d) Chirón

7. O akom úkaze hovorí najstaršia zachovaná astronomická kniha vytlačená na našom území? **(1b)**

a) zatmení Slnka
b) zatmení Mesiaca
c) objavení sa kométy
d) objavení sa novej hviezdy

8. V druhej polovici 19. storočia sa určovaním typov a teploty hviezd zaoberali najmä Angelo Secchi a Hermann Vogel. Aj na Slovensku sme vtedy mali astronóma, ktorý robil podobné pozorovania. Ako sa volal? **(1b)**

a) Mikuláš Thege Konkoly
b) Antonín Bečvář
c) Daniel Matej Kmeť
d) Bohumil Šternberk

9. Prvým telesom, ktoré prekonalo druhú kozmickú rýchlosť a začalo tak skúmať iné vesmírne telesá bola Luna 1. V ktorom roku prišlo k tejto udalosti? **(1b)**

a) 1957
b) 1959
c) 1961
d) 1965

10. Ako sa volali dvaja páni, ktorí objavili reliktové (zostatkové) žiarenie vesmíru (CMB) ? **(2b)**

Arno Allan Penzias a Robert Woodrow Wilson

V ktorom roku sa tak stalo? **(1b)**

1964

11. Ktoré súhvezdie má rovnaký latinský názov, ako je aj jeho skratka ? **(2b)** **Lev**

12. V ekvatoriálnom súradnicovom systéme určujú polohu objektu na oblohe **(1b)** :

a) Azimut a uhlová výška nad horizontom
b) Rektascenzia a deklinácia
c) Ekvátor a ekliptika
d) Rovník a deklinácia

13. K názvu hviezdy dopíš súhvezdie, v ktorom sa nachádza a tiež správnu skratku súhvezdia:
(Vzor: Dubhe - Veľká medvedica – UMa) **(Spolu: 14b)**

Regulus - **Lev - Leo** **(2b)**

Arcturus - **Pastier - Boo** **(2b)**

OTOČ!

Bellatrix - Orión - Ori **(2b)**

Alcor - Veľká medvedica - UMa **(2b)**

Rasalgethi - Herkules - Her **(2b)**

Alphekka - Severná koruna - CrB **(2b)**

Sirrah - Andromeda - And **(2b)**

14. Ako sa volá prvá žena, ktorá sa dostala až k Mesiacu a späť? (**1b**)

a.) Christina Koch
b.) Valentina Vladimirovna Tereškova
c.) M. Trump
d.) Samantha Cristoforetti

15. Čo spôsobuje striedanie ročných období na Zemi? **(1b)**
a) Meniaca sa vzdialenosť Zeme od Slnka.
b) Sklon zemskej osi.
c) Zmeny aktivity Slnka.
d) Gravitačné pôsobenie Mesiaca.

16. Čo označuje pojem "červený posun" v astronómii? **(1b)**
a) červené hviezdy
b) posun spektrálnych čiar smerom k červenej časti spektra
c) atmosférický jav pri západe Slnka
d) farebné zmeny na povrchu Venuše

17. Pomocou znaku nerovnosti (<, >) porovnajte: **(3b)**
a) Teplota oranžovej hviezdy < Teplota modrej hviezdy
b) Ganymedes > Merkúr > Mesiac

18. Astronomické tabuľky zvané *zídž* používali: **(1b)**

a) arabskí astronómovia

b) babylonskí astronómovia

c) čínski astronómovia

d) chaldejskí astronómovia

19. Dňa 20. apríla 1967 na povrchu Mesiaca pomerne mäkko pristála americká robotická sonda Surveyor 3, ktorá vyhotovila presne 6326 jeho snímok. Neskôr v jej blízkosti pristála jedna z misií programu Apollo. Ktorá to bola? Apollo 12 **(1b)**

OTOČ!

20. Ako sa volala známa československá objaviteľka komét? Tu na fotke (vpravo) aj s dr. Elemérom Cserem, zakladateľom Hvezdárne v Hlohovci? **(2b)**

Dr. Pajdušáková

21. Na mape Mesiaca vyznač krátery Tycho, Kepler, Copernicus, Aristarchus, Archimedes a moria Mare Nubium a Mare Humorum : **(7b)**

22. Aký typ ďalekohľadu je nevhodný na pozorovanie Slnka bez špeciálneho filtra? **(1b)**

a) Newtonov reflektor
b) Schmidtov teleskop
c) Galileiho ďalekohľad
d) Všetky uvedené sú bez filtra nebezpečné

23. Napíš kto alebo čo sú vyomanauti: **(1b)** **indickí astronauti**

OTOČ!

24. Známy český (resp. česko-slovenský) pesničkár Jaromír Nohavica napísal veľmi známu pieseň *Kométa* po prelete ešte známejšej kométy v roku 1986 okolo Zeme. Ako sa táto kométa volá? **(2b)**

kométa Halley

25. Čo alebo kto je na obrázku: **(8b)**

Rover na Marse Curiosity

Edwin Hubble

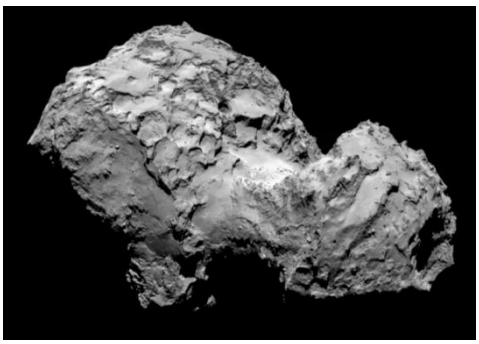

Periodická kométa 67P/Churyumov-Gerasimenko

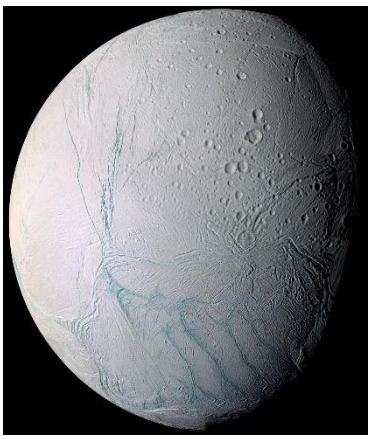

6ty najväčší mesiac Saturna

Enceladus

POSLEDNÁ STRANA